

17. Fromm J. Duhovnjaja sushhnost' cheloveka. Sposobnost' k dobru i zlu. Gl.6: Svoboda, determinacija, al'ternativnost' / Je. Fromm // Filosofskie nauki. – 1990. – №8. – S.85–95.

18. Almond G. A., Verba S. The civic culture. Political attitudes and democracy in five nations / G. A. Almond, S. Verba. – Princeton (N. J.): Princeton University Press, 1963. – XI, 562 p.

19. Ahiezer A. S. Sociokul'turnaja dinamika Rossii. K metodologii issledovanija / A. S. Ahiezer // Polis. – 1991. – №5. – S.51–64.

20. Dragunskij D. V., Cymburskij V. L. Genotip evropejskoj civilizacii / D. V. Dragunskij, V. L. Cymburskij // Polis. – 1991. – №1. – S.6–14.

21. Zubov A. B. Hristianstvo i «duh feodalizma» / A. B. Zubov // Narody Azii i Afriki. – 1989. – №1. – S.110–116.

22. Ikonnikova S. N. Dialog o kul'ture / S. N. Ikonnikova. – L.: Lenizdat, 1987. – 203 s.; Ikonnikova S. N. Istorija kul'turologicheskij teorii / S. N. Ikonnikova / S. N. Ikonnikova. – [2-e izd., pererabot. i dop.]. – SPb.: Piter, 2005. – 474 s.

23. Gegel' G. Jenciklopedija filosofskih nauk. Ch.3. Filosofija duha / G. Gegel'; [per. B. A. Fohta]. – M.: Gos. izd. polit. lit'-ry, 1956. – 372 s. – (Sochinenija: v 14 t. / G. Gegel'; T.3).

24. Levine D. N. The flexibility of traditional culture / D. N. Levine // Journal of social issues. – 1968. – Vol. XXIV. – №4. – P.129–141.

25. Pye L. W. Political culture / L. W. Pye // International encyclopedia of the social sciences: [ed. by D. L. Sills]. – N.Y.: The Macmillan Company & The Free Press, 1968. – Vol.12. – P.218.

26. Almond G. A., Verba S. Grazhdanskaja kul'tura i stabil'nost' demokratrii / G. A. Almond, S. Verba // Polis. – 1992. – №4. – S.122–134.

27. Shhegorcov V. A. Politicheskaja kul'tura: modeli i real'nost' (politiko-sociologicheskij ocherk) / V. A. Shhegorcov. – M.: INION, 1990. – Vyp. V. – 171 s.

Vedeneyev V. A., PhD, associate professor of the faculty of philosophy and social science, docent, Kryvyi Rih National University (Ukraine, Kryvyi Rih), vedi2010@rambler.ru

The interpretation of culture as a political behavioral style of a political process subject

Here is the attempt of stylish political culture determination, which is analyzing at the socio-cultural measuring of a political process, in the article. It gives an opportunity for over all analyze of the subject's political behavior, conditioned by the human value ideas about the phenomena of power and normatively or morally determined behavior codes, that in practice have an influence on the citizens' actions.

The concept of style did not just characterizes subjectiveness, specificity only practical forms of subject activity, it also helps in semantic strengthening of personification, feature of human behavior in the process of mastering and realization of various norms, traditions, aims. Behavioral style gives an opportunity to estimate political and cultural equipment of all political process subjects on his micro, meso and macro levels.

Style determination of political culture don't only has all rights to exist but also requires introducing this interpretation, because of representation hat content of political process, which is not reflected in other categories.

Keywords: political culture, socio-cultural, political behavioral style, actor behavior, micro, meso and macro levels of political process.

Vedeneev B. A., kandidat politicheskij nauk, docent kafedry filosofii i social'nykh nauk, docent, Kirovorojskij nacional'nyj universitet (Ukraine, Krivoj Rog), vedi2010@rambler.ru

Интерпретация культуры как стиля политического поведения субъекта политического процесса

Делается попытка стилевого определения политической культуры, которая анализируется в ходе социокультурного измерения политического процесса. Это дает возможность наиболее полно анализировать политическое поведение субъекта, обусловленное ценностными представлениями человека о явлениях власти, а также нормативно или морально определенных кодексах поведения, на практике влияющих на действия граждан.

Понятие стиля не просто характеризует субъектность, специфичность практических форм активности субъекта, но и служит смысловому усилению персонифицированности, особенности поведения человека в процессе усвоения и реализации им тех или иных норм, традиций, целей. Стиль поведения дает возможность оценить политико-культурную оснащенность всех субъектов политического процесса на его микро-, мезо- и макроуровнях.

Стилевое определение политической культуры не только имеет все основания для существования, но данная интерпретация политической культуры еще и необходима потому, что отображает то содержание политического процесса, которое не отражается в других категориях политической науки.

Ключевые слова: политическая культура, социокультурный, стиль политического поведения, поведение актера, микро-, мезо- и макроуровни политического процесса.

* * *

УДК 321.7:305

Краснопольська Т. М.,
кандидат політичних наук, доцент кафедри
соціальних теорій, Національний університет
«Одеська юридична академія» (Україна, Одеса),
tata_kras@ukr.net

СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ПАРИТЕТНА ДЕМОКРАТІЯ» ТА «ГЕНДЕРНА ДЕМОКРАТІЯ»

Розглянуто поняття та сутність таких категорій як «паритетна демократія» та «гендерна демократія», з метою їх розмежування. Визначено початковий зміст терміну «паритетна демократія», введеного у 1994 році Комітетом з рівності між чоловіками і жінками та Департаментом прав людини, які діють в структурі Ради Європи. З'ясовані теоретичні та практичні передумови його становлення. Розглянуто сутність гендерної політики як основи паритетної демократії, а також виявлені основні її напрямки.

Проналізовано подальший розвиток та розширення змісту поняття «паритетна демократія» та появу конструкту «гендерна демократія», проведено їх розмежування.

Встановлено сучасний зміст, що вкладається в поняття «паритетна демократія» та виявлені основні її параметри та складові. До останніх віднесені: гендерна рівність, етнічнонаціональний паритет, національна толерантність і соціальне партнерство держави та громадянського суспільства.

Ключові слова: паритетна демократія, гендерна демократія, гендерна політика, гендерна рівність, соціальне партнерство держави та громадянського суспільства, етнічнонаціональний паритет, національна толерантність.

Актуальність дослідження сутності паритетної демократії пов'язана з тим, що питання встановлення такої моделі демократії та гендерної рівності, як її ключової складової, стали в багатьох країнах об'єктом досліджень у політичній сфері, сфері освіти, громадської думки, зайнятості, міграції тощо. Науковий інтерес пов'язаний як з реальними соціальними процесами, так і з теоретичними передумовами, зокрема з формуванням гендерного підходу в соціальних науках. Проте залишається потреба розмежування понять гендерної та паритетної демократії, оскільки дуже часто в науковій літературі вони використовуються як синоніми [3, с. 48].

Необхідність дослідження даного аспекту для України визначається тим, що створення рівних умов для реалізації прав всіх громадян, незалежно від расової, національної, статевої належності, віросповідання та інших відмінностей, дасть змогу Україні забезпечити подальшу демократизацію суспільства та побудувати європейську розвинену правову державу.

Дослідженню сутності паритетної демократії присвячені роботи як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. В західній політичній науці сформовано дві школи досліджень в цій сфері: англо-американська (Дж. Вікс, Дж. Волековіч, Е. Ньютон, Дж. Бенджамін, М. Вітлінг, Д. Д'Еміліо, М. Кіммель, К. Кілмаргін, Дж. Батлер, Р. Брайдотті, а також російська дослідниця Н. Шведова) та європейська (Ю. Крістева, Л. Ірігарей, Е. Сіксу, Б. Гукс).

В Україні можна виділити три школи досліджень в галузі паритетної демократії та гендерної політики: одеську (Л. Кормич, С. Наумкіна, Л. Петришина, Л. Смоляр), київську (Н. Грицьак, Л. Кобилянська, Н. Ковалішина, Т. Мельник, Н. Оніщенко, С. Павличко) та харківську (Т. Булавина, В. Гайденко, О. Гомілко, С. Жерьобкін, Н. Чухим).

Вказані автори розглядають широке коло питань: від сутності та змісту поняття «гендер» – до гендерного середовища суспільства, гендерної політики держави та паритетної демократії. Однак більшість дослідників не проводять розмежування між поняттями «гендерна демократія» та «паритетна демократія», використовуючи

їх як синоніми, в той час, коли на практиці сутність та зміст останньої значно розширився.

Метою статті є встановлення сутності, генези, еволюції, принципів, структури та параметрів паритетної демократії, а також з'ясування відмінностей між поняттями «паритетна демократія» та «гендерна демократія».

На сучасному етапі суспільного розвитку проблема досягнення паритету у суспільстві, і не тільки гендерного, залишається актуальною у багатьох країнах Європи, незважаючи на теоретичну дослідженість, у практичній площині ситуація визначається високим ступенем негативної динаміки.

Концепція паритетної демократії була розроблена Комітетом з рівності між чоловіками і жінками та Департаментом прав людини, які діють в структурі Ради Європи. Їй було приділено особливу увагу на регіональному підготовчому нараді у Відні в 1994 р. при обговоренні становища жінок у Європі. Концепція увібрала в себе ідеї, які широко обговорювалися в ті роки жіночими організаціями західноєвропейських країн. Ці організації вимагали від своїх урядів і керівних органів Європейського співтовариства вжити конкретних заходів щодо забезпечення реальної рівності жінок у структурах влади. Головне гасло цього часу – паритет, представленість жінок і чоловіків у структурах влади за формулою «50/50» [4].

Крім того, на Всесвітньому саміті тисячоліття, у вересні 2000 р., провідні країни світу визначили, що основою формування глобального плану дій, втіленому у «Цілях розвитку тисячоліття» (які підтримали 189 країн), має стати принцип розвитку. Третя ціль – «розвивати гендерну рівність та надавати повноваження жінкам» [10].

На переконання прихильників паритетної демократії, в результаті її встановлення виникне реальна основа для сталого розвитку суспільства.

Виходячи із первинного змісту поняття «паритетна демократія», можна виокремити її ключові параметри:

- рівні права та рівні можливості для участі у суспільному житті та політиці всіх громадян, незалежно від статі;

- рівне представництво жінок та чоловіків на виборних та призначуваних посадах;

- паритетна участь жінок у законодавчому процесі (гендерний баланс в парламенті).

Формування та становлення паритетної демократії напряму залежить від стану реального досягнення в суспільстві гендерної рівності, під якою розуміються «рівні можливості самореалізації жінок і чоловіків, гарантії дотримання прав і свобод з урахуванням особливостей статей, взаємні обов'язки та спільна відповідальність в процесі життєдіяльності» [5, с. 209]. Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун у своїй вступній промові під час проведення круглого столу з питань гендерної рівності та демократії, що проходив 4 травня 2011 р., наголосив, що до гендерної рівності слід ставитися як до чіткої визначеної мети процесу демократизації, а не як до «додатку» до неї. Виконавчий директор структури «ООН–жінки» Мішель Бачелет заявила, що «якщо демократія нехтує питанням участі жінок, якщо вона не хоче прислухатися до голосу жінок, якщо вона знімає з себе відповідальність за забезпечення дотримання прав жінок, то це демократія лише для половини суспільства» [2].

Таким чином, при побудові демократичного суспільства паритетне представництво жінок у владі

– справа справедливості і рівності. «Жінки висувають законодавчі ініціативи, які близькі їхнім інтересам, роблять, таким чином, державу більш соціально-орієнтованою. Жінки–політики служать «рольовою моделлю», прикладом того, що жінці доступна будь-яка роль у житті. Світовий досвід, як, втім, і здоровий глузд, підказують, що тільки там комфортна держава, де існує паритет жінок і чоловіків у сім'ї та поза домом. Тому прихід жінок до влади – така сама об'єктивна історична неминучість, як прихід в будинок комп'ютера», – каже у своєму інтерв'ю Н. Шведова, політолог, керівник Центру соціально–політичних досліджень Інституту США і Канади Російської академії наук [9]. З чим не можна не погодитись.

Одразу слід зазначити, що рівність чоловіків та жінок передбачає не тільки декларування, а й забезпечення її практичної реалізації. Це завдання гендерної політики держави, що стала основою паритетної демократії. Вона являє собою цілеспрямовану діяльність державних та громадських інституцій, що здійснюється з метою забезпечення рівноправності між чоловіками та жінками, а також сукупність заходів, необхідних для розвитку та реалізації особистого потенціалу кожної людини, незалежно від статі для збалансованого розвитку суспільства.

Основними напрямками гендерної політики є: недопущення дискримінації за статевою ознакою, забезпечення рівних можливостей поєднання професійних та сімейних обов'язків, забезпечення рівної участі у прийнятті суспільно-важливих рішень, виховання гендерної культури та захист від пропаганди гендерної нерівності, дискримінації й насильства. Національний механізм реалізації такої політики включає організаційний (або інституційний), правовий, економічний та політичний блоки.

Становленню моделі паритетної демократії сприяла боротьба жінок за свої права, що розгорнулася у ХХ ст. у західній Європі, а також спричинений цією боротьбою розвиток теоретичних досліджень – поява та розвиток жіночих досліджень та їх трансформація у гендерні.

В історії жіночого руху виділяють три «хвилі», що мали значення для становлення концепції паритетної демократії. Для «першої хвилі» (суфражистський рух ХІХ – початку ХХ ст.) ключовим питанням було право голосу для жінок. «Друга хвиля» (1960–1970–ті рр.) включала виступив за юридичну та соціальну рівність жінок і чоловіків. В ході «третьої хвилі» (1980–1990–ті рр.) відбувся перехід від «фемінізму рівності» до «фемінізму відмінності», а також від фемінізму до постфемінізму.

Гендерні дослідження починаються з вивчення жіночого питання («Women's Studies») та беруть свій початок у 1960–х рр. в США. У 1980–х рр. відбувається інституціоналізація таких досліджень, що призводить до виникнення та розвитку гендерних досліджень. На слуху думку Терези Лауретіс, основними причинами перетворення досліджень жіночого питання у гендерні було те, що Women's Studies «жорстко ідентифікувалися з фемінізмом і почали виглядати як свого роду «гетто»... Крім того, з'явився дух інтелектуальної та ідеологічної замкнутості» [8, с. 138–139]. Все це послугувало розвитку більш толерантного виду досліджень – гендерних. У 1990–х рр. у рамках гендерних досліджень з'являються чоловічі («men's studies») [1, с. 17–44].

На сучасному етапі розвитку категорія «паритетна демократія» має набагато ширше ніж початкове тлумачення. Так, Л. І. Кормич розглядає її як «модель системи стримувань і противаг, що забезпечує реалізацію рівних прав і можливостей для всіх учасників демократичного процесу, створюючи певний баланс інтересів», при цьому «паритет визначає взаємини у різних сферах життєдіяльності суспільства: національних відносинах, гендерній політиці, міжконфесійних відносинах тощо» [6, с. 12–13].

Сутність моделі паритетної демократії визначає ряд найважливіших параметрів, до яких Л. І. Кормич відносить:

1) параметри, що стосуються змістовного наповнення форми держави – максимальне застосування принципу паритетності при вдосконаленні форми правління, в процесі функціонування політичного режиму, а також при оптимізації форми державного устрою;

2) принцип паритету має бути базовим в процесі інституалізації громадянського суспільства та при створенні дієвого механізму взаємин різних суб'єктів даного суспільства;

3) паритет повинен бути покладений в основу взаємодії держави з громадянським суспільством;

4) паритет має перетворитись у фундаментальну політичну і соціальну цінність, на якій ґрунтується суспільна свідомість та яка визначає суспільну поведінку.

Таким чином, до основних параметрів паритетної демократії на сучасному етапі можна віднести: гендерну рівність, етнічний паритет, міжконфесійний паритет та паритет у стосунках держави та громадянського суспільства.

Остання складова, на нашу думку, може забезпечити досягнення решти параметрів, тому що розвинуте громадянське суспільство сприятиме якнайширшому вираженню різноманітних інтересів та захисту прав громадян, в тому числі в сфері гендерних питань, міжнаціональної та міжконфесійної взаємодії. Крім того, ефективною буде діяльність громадянського суспільства тільки за умови формування партнерської моделі його взаємодії з державою. Метою такої взаємодії має стати узгодження інтересів та їх захист, тобто співпраця відбувається у формі соціального партнерства.

Соціальне партнерство являє собою форму соціальної взаємодії різноманітних державних органів та інститутів громадянського суспільства, яка дозволяє їм вільно виражати свої інтереси і знаходити цивілізовані способи їх гармонізації та реалізації [7].

Незважаючи на той факт, що для формування ефективної системи соціального партнерства в Україні склалися всі необхідні умови, а саме: здійснено перехід до ринкових форм господарювання; сформувався клас підприємців; розроблена правова основа для розвитку соціального партнерства; держава виступає в якості посередника у відносинах між працівниками і роботодавцями; для представництва і захисту інтересів працюючих є профспілки тощо, вона є недосконалою.

Слід зазначити, що саме продуктивний діалог між громадськими об'єднаннями та владою може забезпечити право участі громадян у процесі прийняття рішень з питань, які мають для них важливе значення. Проте отримати таке право може лише той, хто реально відстоює найважливіші інтереси громадськості, вступає у відкритий

діалог із владою. Лише в такому разі можна говорити про ефективне й паритетне поєднання державних ініціатив та громадської участі.

Соціальне партнерство як форма соціальної взаємодії між різними інститутами суспільства передбачає налагодження діалогу громадянського суспільства та держави, сприяє побудові їх відносин на принципі паритетності та формуванню моделі паритетної демократії в країні.

Таким чином, принцип паритету, покладений в основу сучасної моделі демократії, суттєво впливає на зміни всіх аспектів існування та функціонування як держави так і суспільства. Даний процес носить комплексний характер, включаючи інституційні, нормативні та процесуальні трансформації, а також охоплює ціннісні орієнтації та способи і форми поведінки. Багатогранність та багатофункціональність процесу впровадження принципу паритету та формування сучасної моделі паритетної демократії в такий спосіб відкриває нові перспективи суспільного розвитку та надає нові можливості протистояти існуючим викликам як на національному так і на наднаціональному рівнях в умовах глобалізації.

Подібна модель орієнтована на застосування ненасильницьких способів вирішення проблем, носить гуманістичний характер, намагаючись узгоджувати різні інтереси та задовольняти різні потреби. Хоч, безумовно, її не слід надто ідеалізувати і розглядати як єдину перспективу вдосконалення демократії. Та це одна з тенденцій і варіант напрямків пошуку оптимізації демократичних механізмів стійкого розвитку.

Все вищевикладене дозволяє дійти до висновку, що на сучасному етапі розвитку політичної науки та практики побудови демократії необхідно чітко розмежовувати поняття «паритетна демократія» та «гендерна демократія». Причому останнє включає початковий зміст концепту паритетної демократії.

Таким чином, гендерна демократія являє собою систему волевиявлення двох статей – жінок і чоловіків у громадянському суспільстві як рівних у правах і можливостях, що законодавчо закріплені й реально забезпечені в усвідомленні політико-правових принципів, дія, розбудові суспільних і державних структур з урахуванням гендерних інтересів та потреб. Поняття «паритетна демократія» значно ширше і на сучасному етапі включає такі складові, як: гендерна рівність, етнопаритетний паритет, національна толерантність і соціальне партнерство держави та громадянського суспільства.

Постійне розширення змісту поняття «паритетна демократія» викликає необхідність подальших наукових розробок з цього питання, оскільки поняття паритету, що лежить в його основі, набагато ширше, ніж сучасний зміст паритетної демократії, що в майбутньому призведе до розширення параметрів паритетної демократії.

Список використаних джерел

1. Введение в гендерные исследования: в 2 частях / под ред. И. А. Жеребкиной. – Харьков: ХЦГИ, 2001. – Ч.1. – 708 с.
2. Гендерное равенство и демократия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/globalissues/democrasy>
3. Грабовська І. Джерельні підвалини дослідження паритетної (гендерної) демократії: український і світовий контекст / І. Грабовська // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Українознавство. – 2007. – Вип.11. – С.48–50.

4. Концепція паритетної демократії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.daginfo.com/news/view/993.html>

5. Кормич Л. І. Категоріальний апарат аналізу гендерної політики України / Л. І. Кормич // Правове життя сучасної України: Матер. міжнар. наук. конф. проф–викл. складу (Одеса, 20–21 квітня 2012 р.). Т.1 / відп. за випуск д.ю.н., проф. В. М. Дрьомін / Націон. ун–т «Одеська юридична академія». – Одеса: Фенікс, 2012. – С.209–211.

6. Кормич Л. І. Принципові засади паритетної демократії / Л. І. Кормич // Актуальні проблеми політики. – 2011. – Вип.42. – С.12–20.

7. Куделькін Н. В. Соціальне партнерство як модель взаємовідносин держави і громадянського суспільства [Електронний ресурс] / Н. В. Куделькін // Журнал публікацій аспірантів і докторантів. – 2008. – Режим доступу: www.journal.org/articles.ru

8. Лауретис Т. Американський Фрейд / Т. Лауретис // Гендерные исследования. – 1998. – №1. – С.122–155.

9. Несколько интервью о гендерном равенстве. Беседовала Наталья Биттен. 18 апреля 2011 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://genderpage.ru/?p=348>

10. Про схвалення плану дій з впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»» [Електронний ресурс]: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 р. №220–р / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/220–2012–p>

References

1. Vvedenie v gendernye issledovaniya: v 2 chastyah / pod red. I. A. Zhrebekinoj. – Har'kov: HCGI, 2001. – Ch.1. – 708 s.

2. Gendernoe ravenstvo i demokratija [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.un.org/ru/globalissues/democracy>

3. Grabovs'ka I. Dzherel'ni pidvalyny doslidzhennja parytetnoi' (gendernoi') demokratii': ukrai'ns'kyj i svitovyj kontekst / I. Grabovs'ka // Visnyk Kyi'vs'kogo nacional'nogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Serija: Ukrai'noznavstvo. – 2007. – Vyp.11. – S.48–50.

4. Konceptija paritetnoj demokratii [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.daginfo.com/news/view/993.html>

5. Kormych L. I. Kategorial'nyj aparat analizu gendernoi' polityky Ukrai'ny / L. I. Kormych // Pravove zhyttja suchasnoi' Ukrai'ny: Mater. mizhnar. nauk. konf. prof–vykl. skladu (Odesa, 20–21 kvitnja 2012 r.). T.1 / vidp. za vypusk d.ju.n., prof. V. M. Dr'omin / Nacion. un–t «Odes'ka jurydychna akademija». – Odesa: Feniks, 2012. – S.209–211.

6. Kormych L. I. Pryncypovi zasady parytetnoi' demokratii' / L. I. Kormych // Aktual'ni problemy polityky. – 2011. – Vyp.42. – S.12–20.

7. Kudel'kin N. V. Social'ne partnerstvo jak model' vzajemvidnosyn derzhavy i gromadjans'kogo suspil'stva [Elektronnyj resurs] / N. V. Kudel'kin // Zhurnal publikacij aspirantiv i doktorantiv. – 2008. – Rezhym dostupu: www.journal.org/articles.ru

8. Lauretis T. Amerikanskij Frejd / T. Lauretis // Gendernye issledovaniya. – 1998. – №1. – S.122–155.

9. Neskol'ko interv'ju o gendernom ravenstve. Besedovala Natal'ja Bitten. 18 aprelja 2011 goda [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://genderpage.ru/?p=348>

10. Pro shvalennja planu dij z vprovadzhennja v Ukrai'ni Inicijatyvy «Partnerstvo «Vidkrytyj Urjad»» [Elektronnyj resurs]: Rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 05.04.2012 r. №220–r / Oficijnyj sajт Verhovnoi' Rady Ukrai'ny. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/220–2012–p>

Krasnopol'ska T. M., PhD in political science, Associate Professor, Department of Social Theories, National University «Odesa Law Academy» (Ukraine, Odesa), tata_kras@ukr.net

Interrelation between the concepts of «parity democracy» and «gender democracy»

The article describes the concept and essence of such categories as «parity democracy» and «gender democracy» for their differentiation. The original meaning of the term «parity democracy», introduced in 1994 by the Committee for Equality between men and women and the Department of Human Rights, which operate in the structure of the Council of Europe, was determined. Theoretical and practical preconditions of its development were found out. The essence of gender policy as a basis for parity democracy was considered; its basic directions were revealed.

The further progress and expansion of the concept «parity democracy» and occurrence of the concept «gender democracy» was analyzed, the distinction between them were carried out.

The modern sense which put in concept «parity democracy» was established; its basic parameters and elements were revealed. The last include: gender equality, ethnic and national parity, national tolerance and social partnership between the state and civil society.

Keywords: parity democracy, gender democracy, gender policy, gender equality, social partnership between state and civil society, ethnic and national parity, national tolerance.

Краснопол'sкая Т. Н., кандидат политических наук, доцент кафедры социальных теорий, Национальный университет «Одесская юридическая академия» (Украина, Одесса), tata_kras@ukr.net

Соотношение понятий «паритетная демократия» и «гендерная демократия»

Рассмотрены понятие и сущность таких категорий как «паритетная демократия» и «гендерная демократия» с целью их разграничения. Определены первоначальный смысл термина «паритетная демократия», введенного в 1994 году Комитетом по равенству между мужчинами и женщинами и Департаментом прав человека, которые действуют в структуре Совета Европы. Выявлены теоретические и практические предпосылки его становления. Рассмотрены сущность гендерной политики как основы паритетной демократии, а также выявлены основные ее направления.

Проанализировано дальнейшее развитие и расширение содержания понятия «паритетная демократия» и появление конструкта «гендерная демократия», проведено их разграничение.

Установлен современный смысл, который вкладывается в понятие «паритетная демократия» и выявлены основные ее параметры и составляющие элементы. К последним относятся: гендерное равенство, этнонациональный паритет, национальная толерантность и социальное партнерство государства и гражданского общества.

Ключевые слова: паритетная демократия, гендерная демократия, гендерная политика, гендерное равенство, социальное партнерство государства и гражданского общества, этнонациональный паритет, национальная толерантность.

* * *

УДК 32.33

Аксельрод Р. Б.,
пошукач кафедри політичних наук, Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова (Україна, Київ), valkorney@mail.ru

КОНФЛІКТОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА УПРАВЛІНСЬКОЇ ЕЛІТИ ЯК ЧИННИК КОМПЕТЕНТНОГО ПРИЙНЯТТЯ ПОЛІТИЧНИХ РІШЕНЬ

Проаналізовано суть та значення конфліктологічної культури сучасної управлінської еліти в контексті компетентного прийняття політичних рішень. Обґрунтовано, що конфліктологічна культура – найважливіша складова професійної діяльності управлінської еліти, є інтегрованою характеристикою, що відображає її здібність до перетворювальної діяльності в конфліктогенному політичному середовищі. Акцентовано увагу на тому, що процес прийняття компетентних рішень слід розглядати у комплексі із наявністю конфліктологічної компетентності й конфліктологічної культури представників управлінської еліти.

Ключові слова: конфліктологічна культура, політична компетентність, конфліктологічна компетентність, політичне рішення.

Не викликає сумніву, що політична діяльність представників управлінської еліти повинна базуватись на високій професійній культурі, яка містить такі складові як інформаційна культура, методологічна культура, комунікативна культура тощо. Але особливе значення в сучасний період набуває, на погляд автора статті, саме формування конфліктологічної культури управлінської еліти.

Проблема підготовки кадрового потенціалу управлінської еліти в сучасних умовах дійсно придбала нову гостроту та актуальність. Саме кадровий корпус, його підготовка, неперервне вдосконалення становлять основу професіоналізації управлінської еліти [1, с. 202]. Необхідність формування системної кадрової політики, суттєвих змін у підготовці та просуванні кадрів аналізується в роботах відомих українських вчених та фахівців Н. Авер'янової, В. Александрова, В. Бабаєва, Н. Богданової, О. Губи, Л. Гогіної, Ю. Іванченка, О. Воронька, П. Когута, Л. Плаксія, В. Понеділка та інших. Основною метою системи підготовки є підвищення рівня професіоналізму й компетентності управлінської еліти та забезпечення безперервності її освіти. Питанням формування високопрофесійного та компетентного